

บทที่ 4

ผลการทดลอง

จากการศึกษาเปรียบเทียบคุณค่าทางอาหาร และฤทธิ์ของสารสกัดที่ได้จากผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูงโดยใช้สารโคคลิชิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เพิ่มจำนวนผักหวานบ้านทั้งพันธุ์เดิม และพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูงโดยใช้สารโคคลิชิน นำมาปลูกในสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นเวลา 4 เดือน

จากการเพิ่มจำนวนผักหวานบ้านพันธุ์เดิม กับพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูง พบร้าสามารถเพิ่มจำนวนได้เทียบกับความต้องการในการวิเคราะห์ และนำผักหวานบ้านที่ได้มามาใช้ในการวิเคราะห์ตอนที่ 2 (ภาพที่ 4-1 และ 4-2)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาปริมาณของสารอาหารในผักหวานบ้านทั้งสองพันธุ์ ผลปรากฏดังนี้

2.1 ความชื้น

จากการศึกษานำ ใบ ลำต้น และราก มาวิเคราะห์หาปริมาณความชื้นพบว่า ผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูงโดยใช้สารโคคลิชิน มีความชื้นในใบและลำต้นสูงกว่า ผักหวานบ้านพันธุ์เดิม โดยมีความชื้นใน ใบ ลำต้น เป็น 77.73 และ 65.79 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนผักหวานบ้านพันธุ์เดิม มีความชื้นในใบและลำต้นเป็น 75.51 และ 58.22 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ในรากพบว่าผักหวานบ้านพันธุ์เดิมมีปริมาณความชื้นสูงกว่าพันธุ์ที่ได้รับ การปรับปูง เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง ใบ ลำต้นและราก ทั้งสองพันธุ์พบว่าเปอร์เซ็นต์ความชื้นใน ใบสูงกว่าในลำต้นและราก (ดังตารางที่ 4-1 ภาพที่ 4-3)

2.2 ไขอาหาร

ไขอาหารที่วิเคราะห์นี้เป็นชนิด neutral detergent fiber (ผังเซลล์) จาก น้ำหนักแห้งของผักหวานบ้านทั้งสองพันธุ์ พบร้าผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูงมีปริมาณ ไขอาหารในสูงกว่าผักหวานบ้านพันธุ์เดิม โดยมีปริมาณไขอาหาร NDF เป็น 32.00 เปอร์เซ็นต์ ส่วนผักหวานบ้านพันธุ์เดิมมีไขอาหาร NDF เป็น 24.20 เปอร์เซ็นต์ ส่วนลำต้นและรากของ ผักหวานบ้านทั้งสองพันธุ์มีไขอาหารสูงกว่าใน (ดังตารางที่ 4-1 ภาพที่ 4-3)

2.3 เต้า

จากการศึกษาปริมาณเต้าโดยใช้น้ำหนักแห้งของพืช พบร่วมกันเต้าในใบของผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูจมน้ำอย่างกว่าผักหวานบ้านพันธุ์เดิม โดยผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูจมน้ำมีปริมาณเต้า 0.55 เปอร์เซ็นต์ ผักหวานบ้านพันธุ์เดิมมีปริมาณเต้า 0.76 เปอร์เซ็นต์ สรวนในลำต้นพบว่าปริมาณเต้าในผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูจมน้ำมากกว่าผักหวานบ้านพันธุ์เดิม เมื่อเปรียบเทียบระหว่างใบกับลำต้นของผักหวานบ้านทั้งสองพันธุ์พบว่าปริมาณเต้าในลำต้นมากกว่าในใบ (ดังตารางที่ 4-1 และภาพที่ 4-3)

2.4 โปรดตีน

จากการศึกษาปริมาณโปรดตีนโดยใช้น้ำหนักแห้ง พบร่วมกันของผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูจมน้ำปรอตีนที่อยู่ใน ใน ลำต้น และราก สูงกว่าผักหวานบ้านพันธุ์เดิม โดยมีปริมาณโปรดตีนใน ใน ลำต้น และราก เป็น 29.20 8.90 และ 8.52 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณโปรดตีนระหว่าง ใน ลำต้น และราก ของผักหวานบ้านทั้งสองพันธุ์ พบร่วมกันโปรดตีนที่อยู่ในใบมีมากกว่าในลำต้นและราก (ดังตารางที่ 4-1 และ ภาพที่ 4-3)

2.5 เบต้า-แครอทีน

จากการศึกษาเบต้า-แครอทีน โดยใช้ น้ำหนักสดของใบ และลำต้น พบร่วมกันน้ำหนักสด 100 กรัม ของผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูจมน้ำเบต้า-แครอทีน สูงกว่าผักหวานบ้านพันธุ์เดิม โดยมีปริมาณเบต้า-แครอทีนในใบและลำต้นเป็น 2.15 และ 0.43 มิลลิกรัม ตามลำดับ สรวนในผักหวานบ้านพันธุ์เดิมมีปริมาณเบต้า-แครอทีนในใบและลำต้นเป็น 2.13 และ 0.29 มิลลิกรัม ตามลำดับ (ดังตารางที่ 4-2 และภาพที่ 4-4)

2.6 กรดแอสคอร์บิก

ในการศึกษาโดยใช้น้ำหนักสดของใบและลำต้น ผักหวานบ้านทั้งสองพันธุ์ พบร่วมกันน้ำหนักสด 100 กรัม ของผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูจมน้ำกรดแอสคอร์บิก สูงกว่าพันธุ์เดิมเล็กน้อย โดยมีปริมาณกรดแอสคอร์บิก ใน ใน และลำต้น เป็น 45.61 และ 6.97 มิลลิกรัม ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณกรดแอสคอร์บิกที่อยู่ในใบและลำต้นของทั้งสองพันธุ์ พบร่วมกันปริมาณกรดแอสคอร์บิกในใบมีปริมาณสูงกว่าในลำต้น (ดังตารางที่ 4-2 และภาพที่ 4-4)

ผักหวานบ้านพันธุ์เดิม

ผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปรุง

ภาพที่ 4-1 ผักหวานบ้านพันธุ์เดิมและผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปรุงโดยใช้สารโคโลชิน

ภาพที่ 4-2 เปรียบเทียบ ใบ ของผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปรุงโดยใช้สารโคโลชิน (แฉะบน) กับพันธุ์เดิม (แฉะล่าง)

2.7 เหล็กและแคลเซียม

จากการศึกษาหาปริมาณเหล็กโดยใช้น้ำหนักแห้งของใบและลำต้น พบว่า ปริมาณเหล็กในใบของผักหวานบ้าน พันธุ์ที่ได้รับการปรับปูนมีปริมาณสูงกว่าผักหวานบ้านพันธุ์เดิม โดยมีปริมาณ 778.90 ในโครงรัม/กรัม ส่วนผักหวานบ้านพันธุ์เดิมมีปริมาณ 200.50 ในโครงรัม/กรัม เมื่อเปรียบเทียบระหว่างใบกับลำต้นของผักหวานบ้านทั้งสองพันธุ์ พบว่าใบมีเหล็กสูงกว่าลำต้น ส่วนแคลเซียมในใบของผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูนมีปริมาณสูงกว่าพันธุ์เดิมแต่ในลำต้นพบว่าผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูนมีแคลเซียมน้อยกว่าผักหวานบ้านพันธุ์เดิม (ดังตารางที่ 4-2 และ ภาพที่ 4-4)

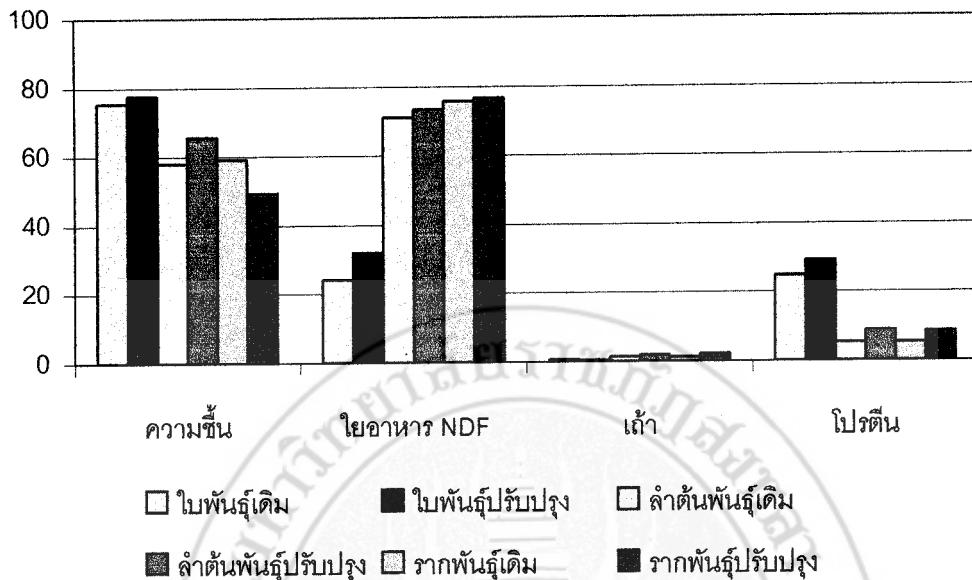
ตารางที่ 4-1 ปริมาณ ความชื้น ไขอาหาร เต้า และโปรตีน ของผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูนโดยใช้สารโคโลซิчин

ตัวอย่างพืช	ความชื้น (เปอร์เซ็นต์)	ไขอาหาร NDF (เปอร์เซ็นต์) น้ำหนักแห้ง	เต้า (เปอร์เซ็นต์) น้ำหนักแห้ง	โปรตีน (เปอร์เซ็นต์) น้ำหนักแห้ง
ใบพันธุ์เดิม	75.51 ± 0.17	24.20 ± 0.64	0.76 ± 0.06	24.86 ± 0.25
ใบพันธุ์ปรับปูน	77.73 ± 0.53	32.00 ± 0.79	0.55 ± 0.036	29.20 ± 0.73
ลำต้นพันธุ์เดิม	58.22 ± 0.59	71.20 ± 1.35	1.49 ± 0.12	5.48 ± 0.11
ลำต้นพันธุ์ปรับปูน	65.79 ± 0.55	73.40 ± 1.16	1.95 ± 0.11	8.90 ± 0.80
รากพันธุ์เดิม	59.32 ± 0.84	75.80 ± 0.21	1.26 ± 0.7	5.32 ± 0.11
รากพันธุ์ปรับปูน	49.30 ± 0.98	76.74 ± 0.39	2.18 ± 0.5	8.52 ± 0.04

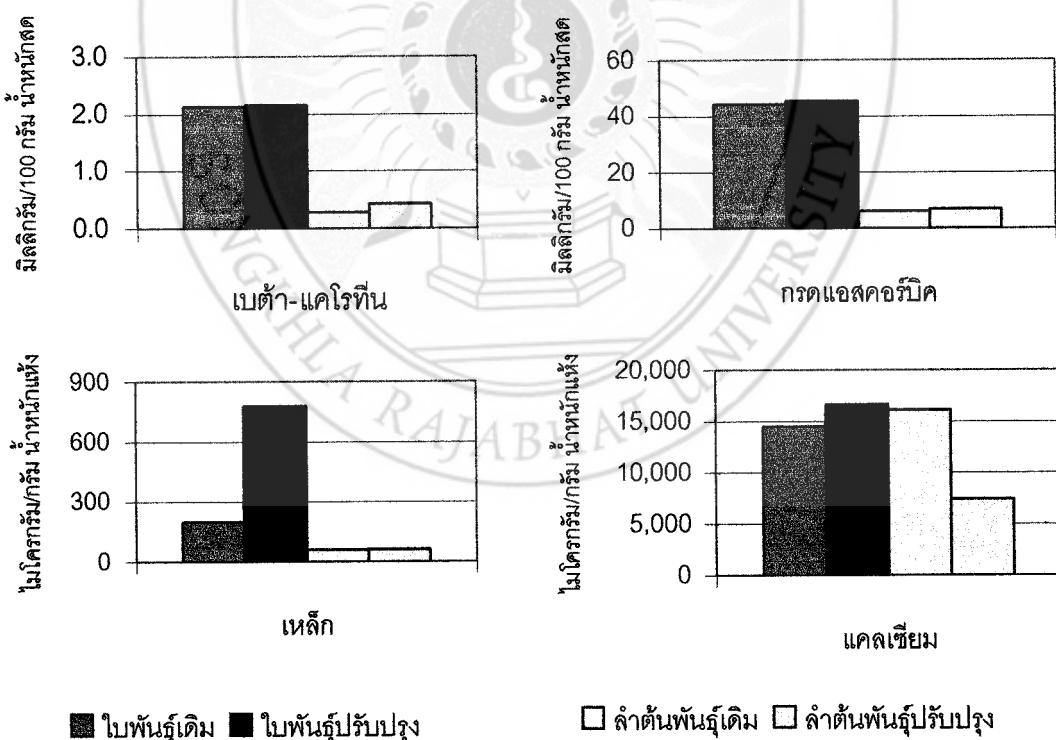
ตารางที่ 4-2 ปริมาณ เบต้า-แครอทีน กรดแอสคอร์บิค เหล็กและแคลเซียม ของผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูนโดยใช้สารโคโลซิчин

ตัวอย่างพืช	เบต้า-แครอทีน มิลลิกรัม/100กรัม น้ำหนักสด	กรดแอสคอร์บิค มิลลิกรัม/100กรัม น้ำหนักสด	เหล็ก ไมโครรัม/กรัม น้ำหนักแห้ง	แคลเซียม ไมโครรัม/กรัม น้ำหนักแห้ง
ใบพันธุ์เดิม	2.13	44.45	200.50	14,487
ใบพันธุ์ปรับปูน	2.15	45.61	778.90	16,610
ลำต้นพันธุ์เดิม	0.29	6.22	61.88	16,122
ลำต้นพันธุ์ปรับปูน	0.43	6.97	64.81	7,423

เปอร์เซ็นต์

ภาพที่ 4-3 ปริมาณ ความชื้น ไขอาหาร เต้า และโปรตีน ของผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับการปรับปุงโดยใช้สารเคมีชิน

ภาพที่ 4-4 ปริมาณ เบต้า-แฟร์ฟ กรดแอกโซตอโนบิค เหล็กและแครลเชียร์นของผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับการปรับปุงโดยใช้สารเคมีชิน

2.8 ทดสอบหาสารอัลคาลอยด์และไกලโคไซด์ โดยใช้ปฏิกิริยาทางเคมี

จากการนำใบลำต้นและรากของผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับการปรับปุง มาสักด้โดยใช้แอลกอฮอล์ พบร้า ปริมาณสารสกัดที่ได้ในใบของผักหวานบ้านพันธุ์ที่ได้รับการปรับปุง ได้สารประมาณ 11.00 เปอร์เซ็นต์ ในของผักหวานบ้านพันธุ์เดิมได้ปริมาณสารสกัด 9.42 เปอร์เซ็นต์ ส่วนลำต้นและรากได้ปริมาณสารไม่แตกต่างกัน (ดังตารางที่ 4-3)

ตารางที่ 4-3 ปริมาณสารสกัดในแอลกอฮอล์ที่ได้จากผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับการปรับปุงโดยใช้สารโคคลิชิน (เปอร์เซ็นต์)

ตัวอย่างพืช	ผักหวานบ้านพันธุ์เดิม ปริมาณสารที่ได้ (เปอร์เซ็นต์)	ผักหวานบ้านพันธุ์ปรับปุง โดยใช้สารโคคลิชิน ปริมาณสารที่ได้ (เปอร์เซ็นต์)
ใบ	9.42	11.00
ลำต้น	1.50	1.50
ราก	3.25	3.00

ผลการตรวจหาสารในสารสกัดที่ได้จากแอลกอฮอล์ปรากฏผลดังนี้

ใบ ในใบผักหวานบ้านทั้งพันธุ์เดิมและพันธุ์ปรับปุง ตรวจพบสาร reducing compound (Fehling's test) alkaloid flavonoid sterol / triterpene (Liebermann Burchard test)

ลำต้น ในลำต้นผักหวานบ้านทั้งพันธุ์เดิมและพันธุ์ปรับปุง ตรวจพบสารกลุ่ม reducing compound (Fehling's test) และ sterol / triterpene (Liebermann Burchard test)

ราก ในรากผักหวานบ้านพันธุ์เดิมและพันธุ์ปรับปุง ตรวจพบสาร reducing compound (Fehling's test) alkaloid sterol / triterpene (Liebermann Burchard test) protein (Ninhydrin test) ส่วน Molisch's test (carbohydrate) พบรูปภาพในผักหวานบ้านพันธุ์เดิมเท่านั้น (ดังตารางที่ 4-4)

ตารางที่ 4-4 ผลการตรวจสอบสารสกัดด้วยแอลกอฮอล์ ที่ได้จากการหัวน้ำบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับสารโคลชิชิน

ตัวอย่างพืช	carb	re	alk	sterol	sapo	tann
ใบพันธุ์เดิม	-	✓	✓	✓	-	-
ใบพันธุ์ปรับปรุง	-	✓	✓	✓	-	-
ลำต้นพันธุ์เดิม	-	✓	-	✓	-	-
ลำต้นพันธุ์ปรับปรุง	-	✓	-	✓	-	-
รากพันธุ์เดิม	✓	✓	✓	✓	-	-
รากพันธุ์ปรับปรุง	-	✓	✓	✓	-	-

เครื่องหมาย - แสดงว่า ไม่พบ

✓ แสดงว่า พบ

carb คือ carbohydrate

re คือ reducing compound

alk คือ alkaloid

sterol คือ sterol / triterpene

sapo คือ saponin

tann คือ tannin

ผลการตรวจสอบสารสกัดด้วยน้ำที่ได้จากการหัวน้ำบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับปรับปรุงโดยใช้สารโคลชิชิน ปรากฏผลดังนี้

ใน ใบใบผักหวานบ้านทั้งพันธุ์เดิมและพันธุ์ปรับปรุง ตรวจพบสาร Molisch's test (carbohydrate) reducing compound (Fehling's test) protein (ninhydrin test) alkaloid tannins (condense tannin) และ sterol / triterpene (Liebermann Burchard test)

ลำต้น ในลำต้นผักหวานบ้านทั้งพันธุ์เดิมและพันธุ์ปรับปรุง ตรวจพบสารกลุ่ม reducing compound (Fehling's test) alkaloid saponin (Liebermann Burchard test และ Froth test) และ sterol / triterpene (Liebermann Burchard test) ส่วน Molisch's test (carbohydrate) พบเฉพาะในผักหวานบ้านพันธุ์เดิมเท่านั้น

ราก ในรากผักหวานบ้านพันธุ์เดิมและพันธุ์ปรับปรุง ตรวจพบสาร reducing compound (Fehling's test) alkaloid sterol / triterpene (Liebermann Burchard test) protein (Ninhydrin test) และtannins(condense tannin) ส่วน Molisch's test (carbohydrate) พบเฉพาะในผักหวานบ้านพันธุ์เดิมเท่านั้น (ดูตารางที่ 4-5)

ตารางที่ 4-5 ผลการตรวจส่วนสารสกัดตัวอย่างน้ำ ที่ได้จากการหาน้ำบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับสารโคลชิน

ตัวอย่างพืช	carb	re	prot	alk	sterol	sapo	tann
ใบพันธุ์เดิม	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
ใบพันธุ์ปรับปุง	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
ลำต้นพันธุ์เดิม	✓	✓	-	✓	✓	✓	-
ลำต้นพันธุ์ปรับปุง	-	✓	-	✓	✓	✓	-
รากพันธุ์เดิม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
รากพันธุ์ปรับปุง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

เครื่องหมาย - แสดงว่า ไม่พบ

✓ แสดงว่า พบ

carb คือ carbohydrate

re ; คือ reducing compound

alk คือ alkaloid

sterol คือ sterol / triterpene

sapo คือ saponin

tann คือ tannin

prot คือ protein

ตอนที่ 3 ทดสอบฤทธิ์ของสารสกัด

3.1 การทดสอบฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระโดยวิธี DPPH Radical Scavenging Assay

จากการศึกษาพบว่า ผักหวานบ้านพันธุ์ปรับปุง โดยใช้สารโคลชินมีค่าเปอร์เซ็นต์ Inhibition น้อยกว่าผักหวานบ้านพันธุ์เดิม ทั้งใน ลำต้นและราก เมื่อเปรียบเทียบระหว่างใบ ลำต้น และรากของทั้งสองพันธุ์ พบว่าในรากมีค่าเปอร์เซ็นต์ Inhibition สูงกว่าใบและลำต้น ในใบมีค่าเปอร์เซ็นต์ Inhibition สูงกว่าลำต้น (ดังตารางที่ 4-6 ภาพที่ 4-7) เมื่อเทียบกับสารละลายมาตรฐานพบว่า สารละลายมาตรฐานมีค่าความเข้มข้นของสารที่ทำให้เปอร์เซ็นต์ Inhibition เท่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 5.26 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร ส่วนรากผักหวานบ้านพันธุ์เดิมมีค่าความเข้มข้นของสารที่ทำให้เปอร์เซ็นต์ Inhibition เท่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 20.15 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร ซึ่งมีฤทธิ์น้อยกว่าสารละลายมาตรฐาน แต่มีฤทธิ์สูงกว่าลำต้น ส่วนลำต้นพันธุ์ปรับปุง มีค่าความเข้มข้นของสารที่ทำให้เปอร์เซ็นต์ Inhibition เท่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 74.55 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร มีฤทธิ์น้อยกว่า ใบและราก (ดังตารางที่ 4-9)

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ยการดูดกลืนแสง และเปอร์เซ็นต์ Inhibition ของสารสกัดที่ได้จากผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ปรับปรุงโดยใช้สารโคโลชิน เมื่อสกัดด้วยแอลกอฮอล์

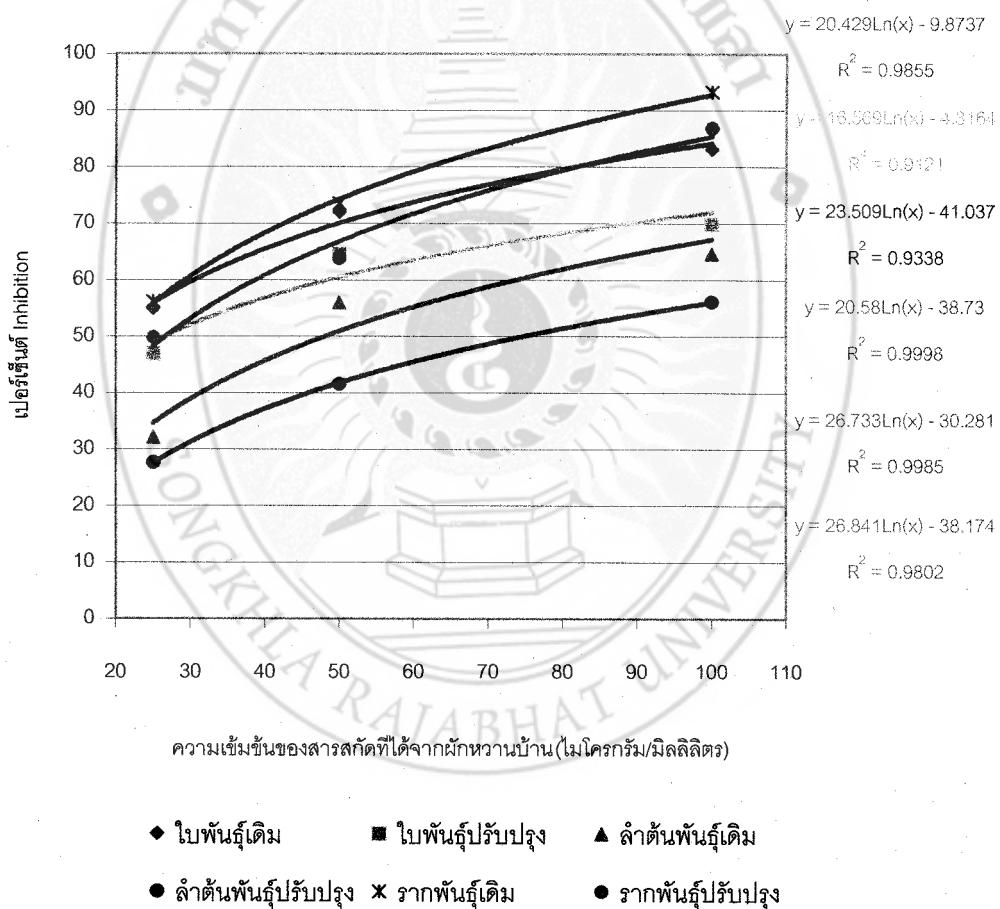
ตัวอย่างพืช	ค่าเฉลี่ยการดูดกลืนแสง ที่ 520 นาโนเมตร			เปอร์เซ็นต์ Inhibition		
	100 ไมโครกรัม/ มิลลิลิตร	50 ไมโครกรัม/ มิลลิลิตร	25 ไมโครกรัม/ มิลลิลิตร	100 ไมโครกรัม/ มิลลิลิตร	50 ไมโครกรัม/ มิลลิลิตร	25 ไมโครกรัม/ มิลลิลิตร
ใบพันธุ์เดิม	0.048	0.08	0.129	83.21	72.03	54.89
ใบพันธุ์ ปรับปรุง	0.089	0.101	0.152	69.93	64.62	46.96
ลำต้นพันธุ์เดิม	0.101	0.126	0.194	64.72	55.94	32.13
ลำต้นพันธุ์ ปรับปรุง	0.125	0.167	0.207	56.15	41.57	27.62
รากพันธุ์เดิม	0.019	0.076	0.125	93.25	73.46	56.19
รากพันธุ์ ปรับปรุง	0.037	0.104	0.144	86.96	63.78	49.75

ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ยการดูดกลืนแสง และเปอร์เซ็นต์ Inhibition ของสารละลายน้ำตราชานที่มีตุทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ วัดที่ 520 นาโนเมตร

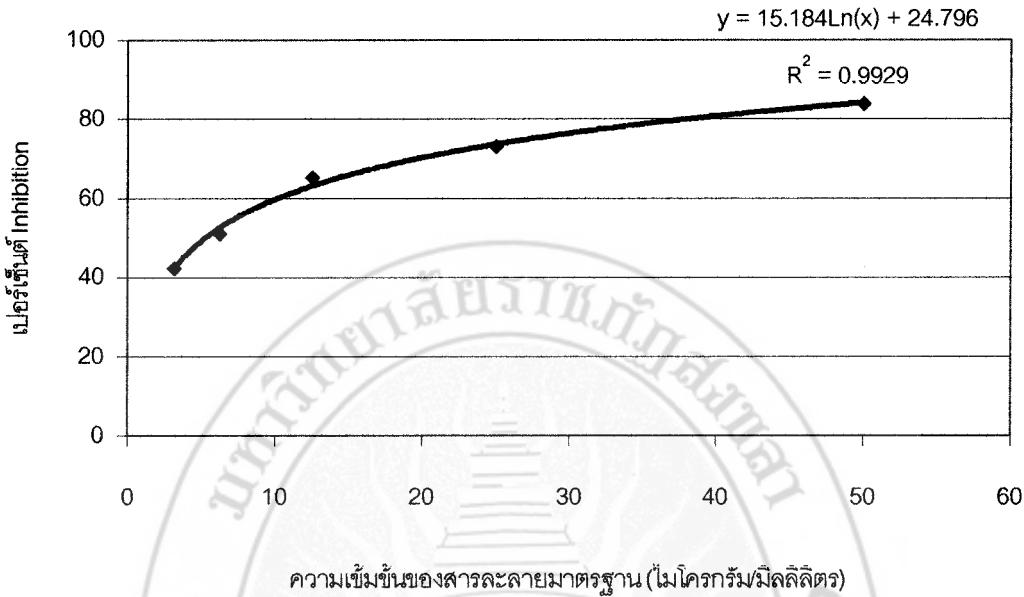
ค่าที่ตรวจสอบ	ความเข้มข้นของสาร (ไมโครกรัม/มิลลิลิตร)				
	50	25	12.5	6.25	3.125
ค่าเฉลี่ยการดูดกลืนแสง ที่ 520 นาโนเมตร	0.046	0.077	0.099	0.140	0.165
เปอร์เซ็นต์ Inhibition	83.92	73.08	65.38	51.05	42.31

ตารางที่ 4-8 ค่าการดูดกลืนแสงของสารควบคุม วัดที่ 520 นาโนเมตร

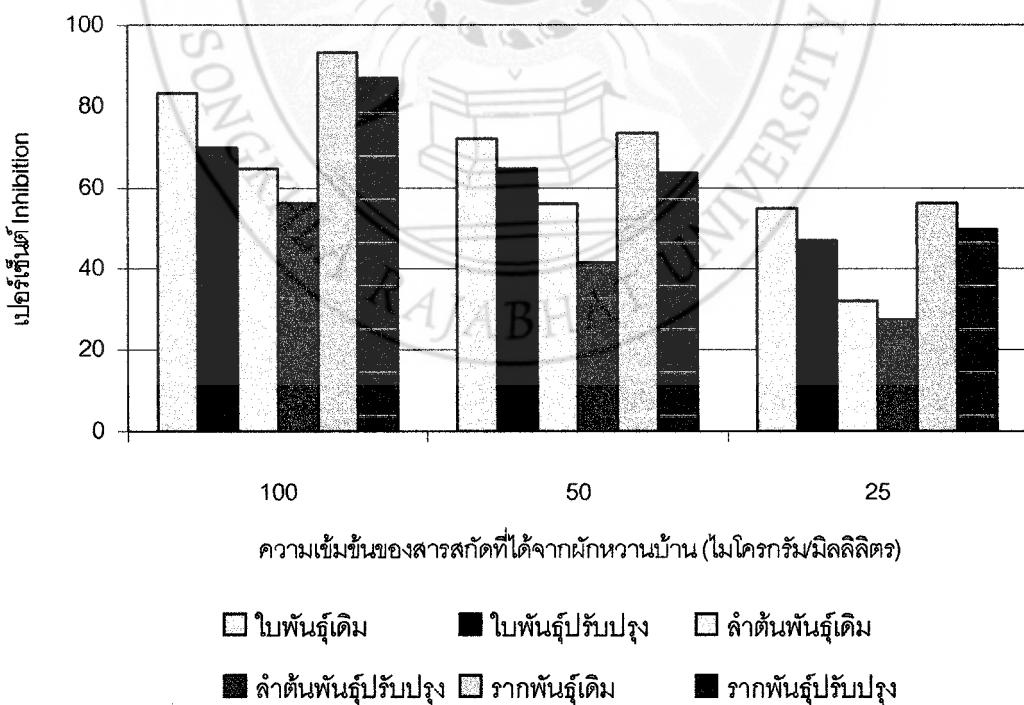
สารควบคุม	รูป			เฉลี่ย
	1	2	3	
Absolute ethanol 500 ไมโครลิตร กับ DPPH 500 ไมโครลิตร โดยมี Absolute ethanol เป็น Blank	0.291	0.278	0.291	0.286

ภาพที่ 4-5 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของสารสกัดที่ได้จากผักหวานบ้าน กับเปอร์เซ็นต์ Inhibition

ภาพที่ 4-6 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานกับเบอร์เช็นต์ Inhibition ของสารละลายมาตรฐาน

ภาพที่ 4-7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ Inhibition ของผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ปรับปรุงโดยใช้สารโคโลชิน เมื่อมีความเข้มข้น 100 50 และ 25 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร ตารางที่ 4-9 เปรียบเทียบค่า ความเข้มข้นของสารที่ทำให้เปอร์เซ็นต์ Inhibition เพ่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ ของสารสกัดผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับการ ปรับปรุงโดยใช้สารโคโลชิน ที่มีฤทธิ์ด้านอนุมูลอิสระ

ตัวอย่างพืช	ความเข้มข้นของสารที่ทำให้เปอร์เซ็นต์ Inhibition เพ่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ (ไมโครกรัม/มิลลิลิตร)	
	พันธุ์เดิม	พันธุ์ปรับปรุง
ใบ	18.74	26.53
ลำต้น	48.06	74.55
ราก	20.15	26.71
สารละลายน้ำตราช้า		5.26

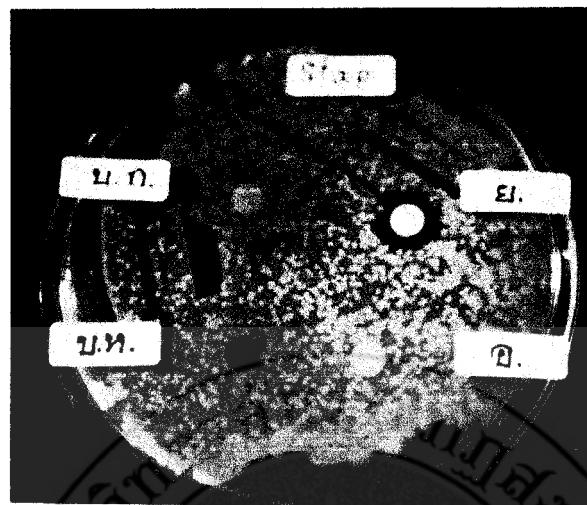
3.2 ทดสอบฤทธิ์ด้านเชื้อจุลินทรีย์

จากการศึกษานำสารสกัดที่ได้จากผักหวานบ้าน ที่สกัดโดยใช้แอลกอฮอล์และน้ำมาทดสอบกับเชื้อแบคทีเรีย 4 ชนิด พบร่วม สารสกัดที่ได้จากรากผักหวานบ้านทั้งสองพันธุ์ สามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรียทั้ง 4 ชนิดได้ ส่วนใบและลำต้นทั้งสองพันธุ์ ไม่สามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของ *Staphylococcus aureus* *Proteus vulgaris* และ *Pseudomonas aeruginosa* (ดังตารางที่ 4-10)

การทดสอบฤทธิ์ของสารสกัดที่ได้จากผักหวานบ้าน โดยการสกัดด้วยน้ำพบว่า สารสกัดที่ได้จากผักหวานบ้านทั้งสองพันธุ์ไม่สามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรีย ทั้ง 4 ชนิด คือ *Staphylococcus aureus* *Bacillus subtilis* *Proteus vulgaris* และ *Pseudomonas aeruginosa*

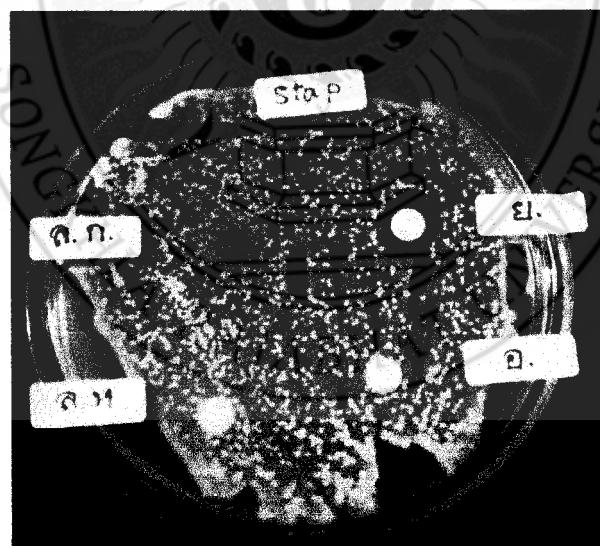
ตารางที่ 4-10 ฤทธิ์ต้านเชื้อจุลทรรษของสารที่ได้จากผักหวานบ้าน เมื่อสกัดโดยใช้
แอลกอฮอล์โดยในแผ่น disc ของตัวอย่างพืชมีเนื้อสารอยู่ 10 มิลลิกรัม และในแผ่น disc ของยา
มาตรฐานมียาชื่อ เพ็น-วี® อยู่ 5 มิลลิกรัม

ตัวอย่างพืช	เส้นผ่าศูนย์กลางของวงไส(มิลลิเมตร)			
	<i>Staphylococcus aureus</i>	<i>Bacillus subtilis</i>	<i>Proteus vulgaris</i>	<i>Pseudomonas aeruginosa</i>
ใบพันธุ์เดิม	-	15.66 ± 0.57	-	-
ใบพันธุ์ปรับปุง	-	12.66 ± 0.57	-	-
ลำต้นพันธุ์เดิม	-	8.33 ± 0.29	-	-
ลำต้นพันธุ์ปรับปุง	-	15.16 ± 0.76	-	-
รากพันธุ์เดิม	7.76 ± 0.40	วงใน 7.50 ± 0.29 วงนอก 12.16 ± 1.04	7.86 ± 0.23	8.53 ± 0.56
รากพันธุ์ปรับปุง	8.73 ± 0.46	วงใน 8.86 ± 0.75 วงนอก 23.10 ± 0.45	11.10 ± 0.95	12.16 ± 1.04
แอลกอฮอล์	-	-	-	-
ยามาตรฐาน	19.53 ± 0.51	14.50 ± 0.50	16.50 ± 1.04	26.00 ± 1.00

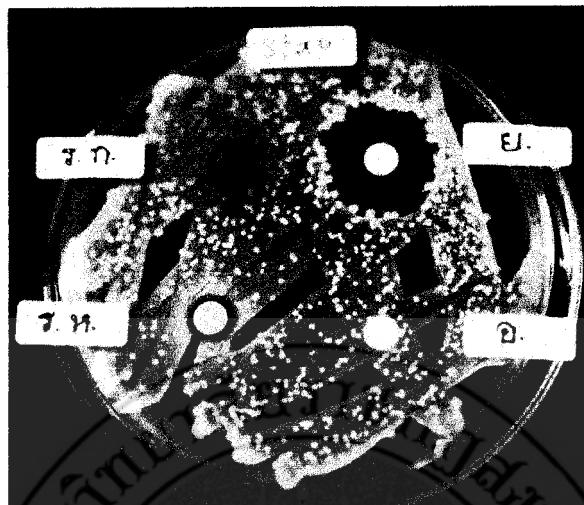
ภาพที่ 4-8 การเจริญเติบโตของ *Staphylococcus aureus* ที่เลี้ยงในอาหารโดยมีสารสกัดจากผักหวานบ้าน ซึ่งสกัดโดยใช้แอลกอฮอล์

บ.ก. ได้แก่ ใบพันธุ์เดิม	บ.ห. ได้แก่ ใบพันธุ์ปรับปรุง
อ.. ได้แก่ แอลกอฮอล์	ย. ได้แก่ ยา

ภาพที่ 4-9 การเจริญเติบโตของ *Staphylococcus aureus* ที่เลี้ยงในอาหารโดยมีสารสกัดจากผักหวานบ้าน ซึ่งสกัดโดยใช้แอลกอฮอล์

บ.ก. ได้แก่ ลำต้นพันธุ์เดิม	บ.ห. ได้แก่ ลำต้นพันธุ์ปรับปรุง
อ.. ได้แก่ แอลกอฮอล์	ย. ได้แก่ ยา

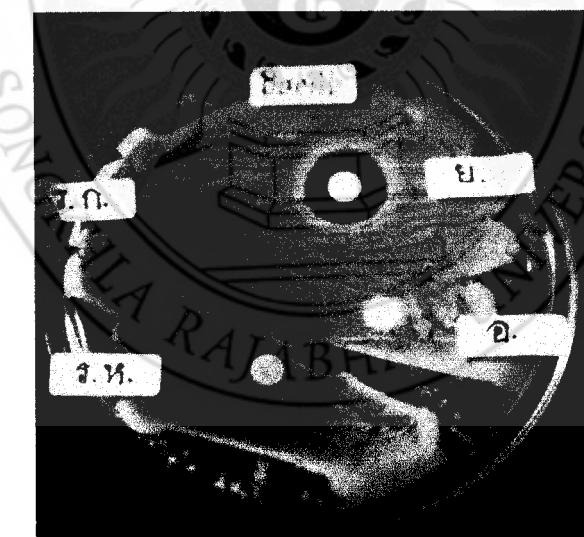
ภาพที่ 4-10 การเจริญเติบโตของ *Staphylococcus aureus* ที่เลี้ยงในอาหารโดยมีสารสกัดจากผักหวานบ้าน ซึ่งสกัดโดยใช้แอลกอฮอล์

ร.ก. ได้แก่ รากพันธุ์เดิม

อ.. ได้แก่ แอลกอฮอล์

ร.ห. ได้แก่ รากพันธุ์ปรับปูง

ย. ได้แก่ ยา

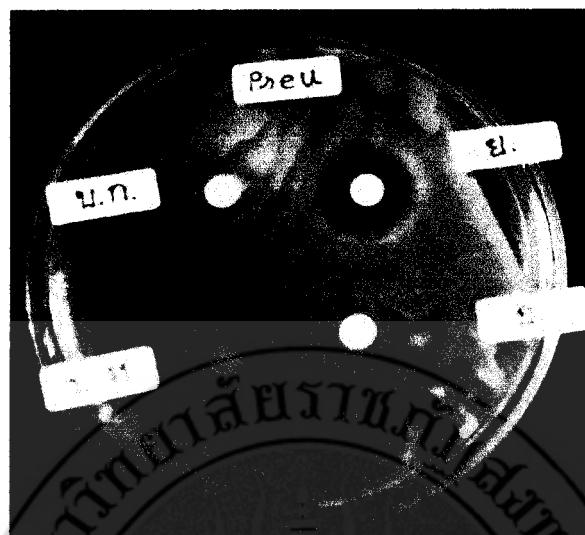
ภาพที่ 4-11 การเจริญเติบโตของ *Bacillus subtilis* ที่เลี้ยงในอาหารโดยมีสารสกัดจากผักหวานบ้าน ซึ่งสกัดโดยใช้แอลกอฮอล์

ร.ก. ได้แก่ รากพันธุ์เดิม

อ.. ได้แก่ แอลกอฮอล์

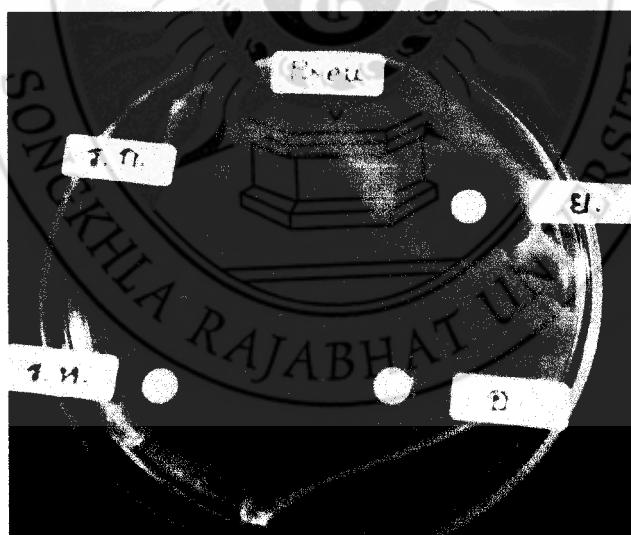
ร.ห. ได้แก่ รากพันธุ์ปรับปูง

ย. ได้แก่ ยา

ภาพที่ 4-12 การเจริญเติบโตของ *Pseudomonas aeruginosa* ที่เลี้ยงในอาหารโดยมีสารสกัดจากผักหวานบ้าน ซึ่งสกัดโดยใช้แอลกอฮอล์

บ.ก. ได้แก่ ใบพันธุ์เดิม	บ.ช. ได้แก่ ใบพันธุ์ปรับปูง
อ.. ได้แก่ แอลกอฮอล์	ย. ได้แก่ ยา

ภาพที่ 4-13 การเจริญเติบโตของ *Pseudomonas aeruginosa* ที่เลี้ยงในอาหารโดยมีสารสกัดจากผักหวานบ้าน ซึ่งสกัดโดยใช้แอลกอฮอล์

ร.ก. ได้แก่ รากพันธุ์เดิม	ร.ช. ได้แก่ รากพันธุ์ปรับปูง
อ.. ได้แก่ แอลกอฮอล์	ย. ได้แก่ ยา

3.3 การทดสอบฤทธิ์ความเป็นพิษต่อไน้ำเคม

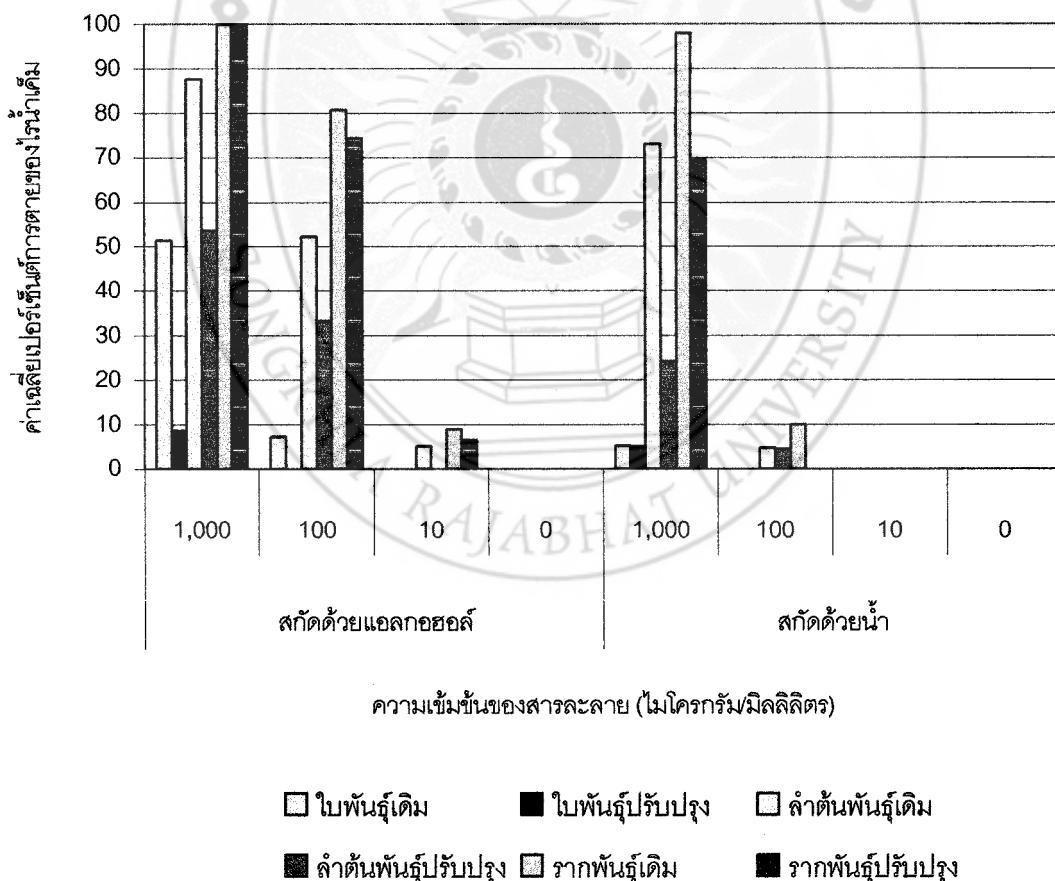
จากการทดสอบฤทธิ์ความเป็นพิษต่อไน้ำเคมผลปรากฏดังนี้

สารสกัดที่สกัดโดยใช้แอลกอฮอล์ ความเข้มข้น 1000 ในครัวรัม/มิลลิลิตรที่ได้จากการของผักหวานบ้านพันธุ์เดิมและพันธุ์ปรับปุงมีฤทธิ์ทำให้ไน้ำเคมตายได้ 100 เปอร์เซ็นต์ เมื่อได้รับสารเป็นเวลา 24 ชั่วโมง โดยหากผักหวานบ้านพันธุ์เดิม มีค่าความเข้มข้นของสารที่ทำให้ไน้ำเคมตายได้ 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 310.13 ในครัวรัม/มิลลิลิตร ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์การตายของไน้ำเคม เท่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 336.05 ในครัวรัม/มิลลิลิตร สารสกัดที่ได้จากใบและลำต้น มีฤทธิ์น้อยกว่าราก สารสกัดที่ได้จากใบผักหวานบ้านพันธุ์ปรับปุงมีฤทธิ์น้อยที่สุด ซึ่งมีค่าความเข้มข้นของสารที่ทำให้ไน้ำเคมตายได้ 5,716.47 ในครัวรัม/มิลลิลิตร และสารสกัดที่ได้จากผักหวานบ้านพันธุ์เดิม มีฤทธิ์สามารถทำให้ไน้ำเคมมีเปอร์เซ็นต์การตายได้สูงกว่าผักหวานบ้านพันธุ์ปรับปุง (ดังตารางที่ 4-11 และภาพที่ 4-15)

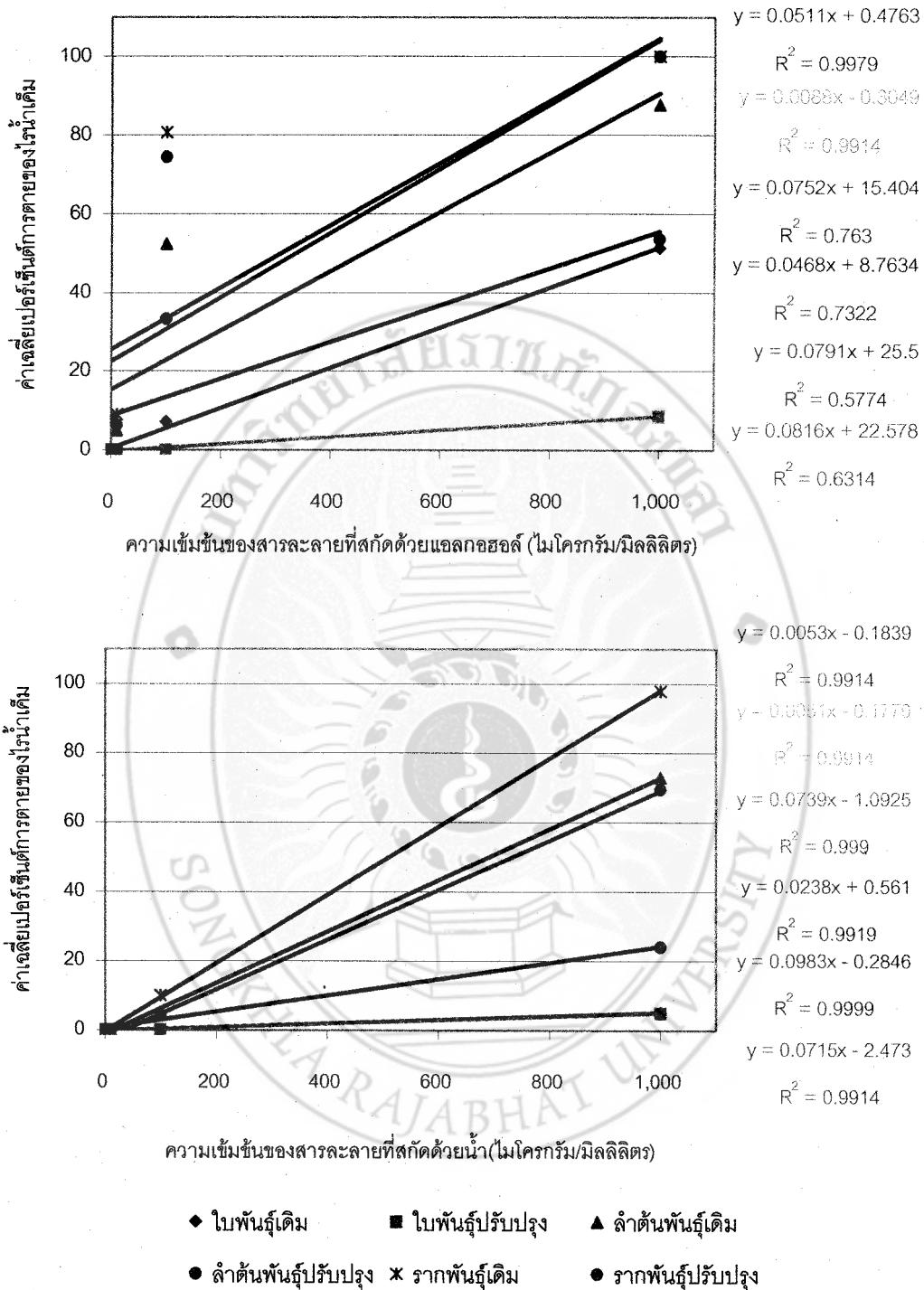
ตารางที่ 4-11 ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์การตายของไน้ำเคมเมื่อได้รับสารสกัดจากผักหวานบ้าน เป็น เกล้า 24 ชั่วโมง

ตัวอย่างพืช	ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์การตาย							
	ความเข้มข้นของสารละลายที่สกัด ด้วยแอลกอฮอล์ (ในครัวรัม/มิลลิลิตร)				ความเข้มข้นของสารละลายที่ สกัดด้วยน้ำ (ในครัวรัม/มิลลิลิตร)			
	1000	100	10	0	1000	100	10	0
ใบพันธุ์เดิม	51.41	7.20	0.00	0.00	5.17	0.00	0.00	0.00
ใบพันธุ์ปรับปุง	8.57	0.00	0.00	0.00	5.00	0.00	0.00	0.00
ลำต้นพันธุ์เดิม	87.77	52.31	5.00	0.00	73.01	4.70	0.00	0.00
ลำต้นพันธุ์ปรับปุง	53.62	33.33	0.00	0.00	24.19	4.44	0.00	0.00
รากพันธุ์เดิม	100.00	80.76	9.00	0.00	98.00	10.00	0.00	0.00
รากพันธุ์ปรับปุง	100.00	74.50	6.42	0.00	69.52	0.00	0.00	0.00

สารสกัดที่ได้จากการสกัดด้วยน้ำพบว่า เมื่อมีความเข้มข้น 1000 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร ที่ได้จากการผักหัวบ้านพันธุ์เดิม สามารถทำให้ไนน่าเค็มมีเปอร์เซ็นต์การตายได้สูงสุด คือ 98.00 เปอร์เซ็นต์ มีค่าความเข้มข้นของสารที่ทำให้ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์การตายของไนน่าเค็ม เท่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 511.54 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร ส่วนสารสกัดที่ได้จากการผักหัวบ้านพันธุ์ปรับปรุงมีค่าความเข้มข้นของสารที่ทำให้ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์การตายของไนน่าเค็ม เท่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 733.89 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร สารสกัดที่ได้จากการใบพังสองพันธุ์มีเปอร์เซ็นต์การตาย น้อยที่สุด ในใบของผักหัวบ้านพันธุ์เดิม มีค่าความเข้มข้นของสารที่ทำให้ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์การตายของไนน่าเค็ม เท่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 9,468.66 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร และจากใบของผักหัวบ้านพันธุ์ปรับปรุงมีค่าความเข้มข้นของสารที่ทำให้ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์การตายของไนน่าเค็ม เท่ากับ 50 เปอร์เซ็นต์ คือ 9,838.80 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผักหัวบ้านพังสองพันธุ์ พบว่าผักหัวบ้านพันธุ์เดิมมีฤทธิ์สูงกว่าผักหัวบ้านพันธุ์ปรับปรุง (ดังตารางที่ 4-11 และภาพที่ 4-15)

ภาพที่ 4-14 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การตายของไนน่าเค็มเมื่อเลี้ยงในสารสกัดที่ได้จากการผักหัวบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ปรับปรุง ที่มีระดับความเข้มข้นแตกต่างกัน

ภาพที่ 4-15 ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นขึ้นของสารสกัดที่ได้จากผักหวานบ้านกับเบอร์เช็นต์ การตายของไนดาเคน เมื่อได้รับสารเป็นเวลา 24 ชั่วโมง

ตารางที่ 4-12 เปรียบเทียบค่าความเข้มข้นของสาร ที่ทำให้ค่าเฉลี่ย佩อร์เซ็นต์การตายของไนน่าเดิม เท่ากับ 50 佩อร์เซ็นต์ของสารสกัดผักหวานบ้านพันธุ์เดิมกับพันธุ์ที่ได้รับการปรับปูจโดยใช้สารคลอโรฟิลล์ที่มีฤทธิ์ความเป็นพิษต่อไนน่าเดิม เมื่อได้รับสารเป็นเวลา 24 ชั่วโมง

ตัวอย่างพืช	ความเข้มข้นของสารที่ทำให้ค่าเฉลี่ย佩อร์เซ็นต์การตายของไนน่าเดิม เท่ากับ 50 佩อร์เซ็นต์ (ไมโครกรัม/มิลลิลิตร)			
	สารสกัดด้วยแอลกอฮอล์		สารสกัดด้วยน้ำ	
	พันธุ์เดิม	พันธุ์ปรับปูจ	พันธุ์เดิม	พันธุ์ปรับปูจ
ใบ	969.15	5,716.47	9,468.66	9,838.80
ลำต้น	460.05	881.70	691.37	2,077.27
ราก	310.13	336.05	511.54	733.89